

21999A0312(01)

12.3.1999

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 63/39

OKVIRNI SPORAZUM O SODELOVANJU**med Evropsko gospodarsko skupnostjo ter Republikami Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva in Panama**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI,

na eni strani in

VLADE KOSTARIKE, EL SALVADORJA, GVATEMALE, HONDURASA, NIKARAGVE IN PANAME,

na drugi strani, SO SE

UPOŠTEVAJOČ tradicionalne prijateljske zveze med državami članicami Evropske gospodarske skupnosti (v nadaljnjem besedilu „Skupnost“) in Republikami Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva in Panama (v nadaljnjem besedilu „Srednja Amerika“), h katerim je v preteklih devetih letih pripomogla vzpostavitev plodnega političnega dialoga ter gospodarsko sodelovanje, ki ga je treba utrditi,

OB SKLICEVANJU na znatno korist, ki jo je Srednji Ameriki prineslo izvajanje Sporazuma o sodelovanju, podpisanega v Luksemburgu, dne 12. novembra 1985, in končnih sporočil, objavljenih na ministrskih srečanjih Skupnosti in Srednje Amerike,

POTRJUJOČ njihovo zavezanost načelom Listine Združenih narodov, predpisom mednarodnega prava, demokratičnim vrednotam in spoštovanju človekovih pravic, ter poudarjajoč pomembnost Resolucije o človekovih pravicah, demokraciji in razvoju, ki jo je sprejel Svet in države članice Skupnosti dne 28. novembra 1991,

POUDARJAJOČ napredek na področju miru in demokracije v državah Srednje Amerike, dosežen s procesom dialoga in nacionalne sprave, sprožene v regiji, ter poudarjajoč tudi znatne napore na področju spoštovanja človekovih pravic,

PRIZNAVAJOČ, da predstavlja razvoj temeljni pogoj za utrjevanje miru in demokracije ter osnovno zahtevo za spodbujanje gospodarskih in socialnih pravic prebivalstva Srednje Amerike,

PRIZNAVAJOČ pomen, ki ga Skupnost pripisuje razvijanju trgovine in gospodarskega sodelovanja z državami v razvoju, ter upoštevajoč svoje smernice in resolucije glede sodelovanja z azijskimi in latinsko ameriškimi državami v razvoju;

ZAVEDAJOČ SE pozitivnih učinkov procesa posodabljanja, gospodarskih reform in liberalizacije trgovine, ki so ga uvedle vlade Srednje Amerike, in potrebe, da te reforme spremlja spodbujanje socialnih pravic pri najbolj prikrajšanih slojih prebivalstva ter v prepričanju, da lahko sodelovanje Skupnosti igra pomembno vlogo pri odpravljanju problemov skrajne revščine, ki pestijo regijo,

ZAVEDAJOČ SE pomena pomoči Srednji Ameriki pri njenem polnem vključevanju v svetovno gospodarstvo,

PREPRIČANI o pomenu proste mednarodne trgovine, načel večstranskega trgovinskega sistema, večjih naložb in spoštovanja pravic intelektualne lastnine,

POUDARJAJOČ poseben pomen, ki ga pogodbenici pripisujeta večji zaščiti okolja in trajnostnemu razvoju,

UPOŠTEVAJOČ, da je treba nujno okrepiti mednarodno sodelovanje v borbi s problemi, ki jih povzročajo prepovedane droge,

ZAVEDAJOČ SE, da je treba ponovno potrditi pomembnost vloge žensk kot ključnega elementa v procesu razvoja,

POUDARJAJOČ napredek, ki ga je dosegel Sistema de la Integración Centroamericana (SICA – Integracijski sistem Srednje Amerike) zaradi sprememb v Listini Organization de Estados Centro-americanos (ODECA – Organizacija držav Srednje Amerike), uvedenih s Tegucigalpa protokolom, ter priznavajoč, da je Srednja Amerika regija, ki jo sestavljajo države v razvoju,

PREPRIČANI, da je treba vzpostaviti novo fazo sodelovanja med regijama v skladu s sklepi VIII Ministrske konference v San Jose-ju, ter priznavajoč, da je temeljni cilj Sporazuma utrjevanje, poglobitev in razvejanost odnosov med pogodbenicama,

ODLOČILI skleniti ta sporazum in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

ZA SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI:

Niels Helveg PETERSEN,
Minister za zunanje zadeve Danske,
Vršilec dolžnosti predsednika Sveta Evropskih Skupnosti;

Manuel MARIN,

član Komisije Evropskih skupnosti;

ZA VLADO REPUBLIKE KOSTARIKE:

Bernd H. NIEHAUS QUESADA,
Minister za zunanje zadeve,

ZA VLADO REPUBLIKE EL SALVADOR:

Dr. Jose M. PACAS CASTRO,
Minister za zunanje zadeve,

ZA VLADO REPUBLIKE GVATEMALE:

Gonzalo MENENDEZ PARK,
Minister za zunanje zadeve,

ZA VLADO REPUBLIKE HONDURAS:

Mario CARIAS ZAPATA,
Minister za zunanje zadeve,

ZA VLADO REPUBLIKE NIKARAGVE:

Ernesto LEAL,
Minister za zunanje zadeve,

ZA VLADO REPUBLIKE PANAME:

Julio LINARES,
Minister za zunanje zadeve,

ki so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki,

DOGOVORILI:

Člen 1

Demokracijski temelji sodelovanja

Sodelovanje med Skupnostjo in Srednjo Ameriko in ta sporazum v celoti temeljita na spoštovanju demokratičnih načel in človekovih pravic, ki so vodilo notranje in zunanje politike Skupnosti in Srednje Amerike in predstavljata bistveni del tega sporazuma.

Člen 2

Krepitev sodelovanja

Pogodbenici se zavezujeta okrečiti in razvejati sodelovanje na vseh področjih, ki so v obojestranskem interesu, zlasti v gospodarskem, finančnem, trgovinskem, socialnem, znanstvenem in tehnološkem ter okoljskem sektorju, pri čemer

upoštevata nižjo stopnjo razvoja držav Srednje Amerike. Zavezujeta se tudi spodbujati krepitev in utrditev Integracijskega sistema Srednje Amerike.

Skupnost bo glede na poseben status držav Srednje Amerike kot držav v razvoju izvajala to sodelovanje na za te države najugodnejši način.

Člen 3

Gospodarsko sodelovanje

1. Pogodbenici se ob upoštevanju skupnih interesov ter dolgoročnih in srednjeročnih gospodarskih ciljev zavezujeta, da bosta v največji možni meri razvijali gospodarsko sodelovanje, pri čemer nobeno področje ni v naprej izključeno. Cilji sodelovanja so zlasti:

(a) splošna krepitev in razvejanje gospodarskih vezi;

- (b) prispevek k trajnostnemu razvoju njihovih gospodarstev in dvig njihovega življenjskega standarda ob upoštevanju zaščite okolja;
- (c) spodbujanje širitve trgovine, da bi pospešili razvejanost, odpiranje novih trgov ter izboljšali dostop nanje;
- (d) spodbujanje naložbenih tokov in krepitev zaščite naložb;
- (e) spodbujanje prenosov tehnologije in sodelovanja med podjetji, zlasti malimi podjetji, utrjevanje znanstvenih temeljev ter spodbujanje inovacij pri obeh pogodbenicah;
- (f) ustvarjanje pogojev za ustvarjanje delovnih mest in boljše storilnost,
- (g) spodbujanje ukrepov, ki pospešujejo razvoj podeželja ter izboljšanje življenjskih pogojev v mestih;
- (h) podpora državam Srednje Amerike pri pripravi politike za posodabljanje in razvoj kmetijskega in industrijskega sektorja;
- (i) podpiranje procesa integracije Srednje Amerike;
- (j) izmenjava podatkov s področja statistike in metodologije.

2. Pogodbenici ob upoštevanju skupnih interesov in njihovih pristojnosti in zmogljivosti sporazumno določita področja, ki jih bo pokrivalo gospodarsko sodelovanje, ne da bi vnaprej izključili katero koli področje. Sodelovanje vključuje zlasti:

- (a) posodabljanje proizvodnih sektorjev (industrija, živilsko-predelovalna industrija, poljedelstvo, živinoreja, ribištvo, ribogojstvo, rudarstvo, gozdarstvo);
- (b) energetsko načrtovanje in učinkovita uporaba energije,
- (c) gospodarjenje z naravnimi viri, njihova zaščita in zaščita okolja;
- (d) prenose tehnologije;
- (e) znanost in tehnologijo,
- (f) intelektualno lastnino, vključno z industrijsko lastnino;
- (g) standarde in merila kakovosti;
- (h) storitve, skupaj s finančnimi storitvami, turizem, prevoz, telekomunikacije, telematiko in informacijsko tehnologijo,
- (i) izmenjave podatkov o monetarnih zadevah in usklajevanje makro gospodarske politike, da bi okrepili regionalno povezovanje;

- (j) tehnične predpise o zdravju, zdravju rastlin in živali;
- (k) utrjevanje regionalnih organizacij in agencij za gospodarsko sodelovanje;
- (l) regionalni razvoj in obmejno povezovanje.

3. Za uresničevanje ciljev gospodarskega sodelovanja si pogodbenici v skladu s svojo zakonodajo prizadevata za spodbujanje dejavnosti, med katere sodijo:

- (a) tehnična pomoč, zlasti začasno premeščenih svetovalcev in izvajanje posebnih študij na izbranih področjih sodelovanja;
- (b) ustvarjanje skupnih naložb, licenčnih sporazumov, prenosov tehničnega znanja in izkušenj, sklepanje pogodb s podizvajalci in druge podobne dejavnosti;
- (c) povečanje stikov med poslovneži obeh pogodbenic s pomočjo konferenc, seminarjev, poslovno-prodajnih in industrijskih delegacij, namenjenih spodbujanju trgovine in naložbenih tokov, trgovinski pogovori ter splošni in specializirani trgovski sejmi;
- (d) skupen nastop podjetij iz Skupnosti na sejmih in razstavah v državah Srednje Amerike in obratno;
- (e) tehnični in znanstveni raziskovalni projekti ter izmenjave strokovnjakov;
- (f) izmenjave informacij o področjih iz tega sporazuma, zlasti o dostopu do obstoječih in bodočih podatkovnih zbirk;
- (g) ustanavljanje poslovnih mrež, zlasti v industrijskem sektorju.

Člen 4

Obravnavanje po načelu največjih ugodnosti

Pogodbenici si v trgovini medsebojno priznavata obravnavo po načelu največjih ugodnosti v skladu z določbami Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT).

Člen 5

Razvijanje trgovinskega sodelovanja

1. Pogodbenici se obvezujeta, da bosta ob upoštevanju njihovega gospodarskega položaja, v največji meri spodbujali razvoj in širitev medsebojne trgovine in olajševali trgovinske transakcije do največje možne mere.

2. V ta namen si pogodbenici prizadevata, da bosta našli načine za zmanjšanje in odpravljanje ovir, ki zavirajo razvoj trgovine, zlasti netarifnih ovir, pri čemer bosta upoštevali delo, ki so ga na tem področju že opravile mednarodne organizacije.

3. Pogodbenici, če je to potrebno, preverita možnost priprave skupnih posvetovalnih postopkov.

Člen 6

Sredstva za uresničevanje trgovinskega sodelovanja

Pogodbenici sprejmeta ukrepe za dejavnejše trgovinsko sodelovanje, ki so usmerjeni v:

- spodbujanje srečanj, izmenjav in stikov med poslovneži pogodbenic s ciljem, da opredelita blago, ki je primerno za prodajo na trgu druge pogodbenice,
- olajšanje sodelovanja med njunimi carinskimi službami, zlasti pri poklicnem usposabljanju, poenostavljanju postopkov ter odkrivanju kršitev carinskih predpisov,
- spodbujanje in podpora dejavnostim za pospeševanje trgovine kot so seminarji, simpoziji, trgovski in industrijski sejmi in razstave, trgovinski in drugi obiski, poslovni tedni, tržne študije in druge dejavnosti,
- zagotavljanje podpore lastnim organizacijam in podjetjem, da jim omogočita sodelovanje v dejavnostih, ki koristijo obema stranema,
- upoštevanje interesov druge pogodbenice v zvezi z dostopom na trg za blago, polizdelke in končne izdelke ter upoštevanje stabilizacije svetovnih blagovnih borz v skladu s cilji, dogovorjenimi v ustreznih mednarodnih organizacijah,
- preučevanje metod in sredstev za olajšanje trgovine in odpravo trgovinskih ovir, ob upoštevanju dela mednarodnih organizacij.

Člen 7

Industrijsko sodelovanje

1. Pogodbenici spodbujata širitev in razvejanost proizvodne osnove držav Srednje Amerike v industrijskem in storitvenem sektorju, tako da usmerjata njuno sodelovanje zlasti na mala in srednja podjetja in spodbujata ukrepe, ki jim omogočajo lažji

dostop do kapitalskih virov, trgov in ustreznih tehnologij, ter pospešujeta skupna vlaganja.

2. Pogodbenici zato v okviru svojih pristojnosti spodbujata projekte in dejavnosti, ki pospešujejo:

- utrjevanje in širitev mrež, vzpostavljenih za namene sodelovanja;
- široko uporabo spodbujevalnih instrumentov Skupnosti, kot je mednarodni naložbeni partnerji ES(ECIP), z, med drugim, večjo uporabo finančnih ustanov Srednje Amerike;
- sodelovanje med podjetji, kot so skupna vlaganja, podizvajalske pogodbe, prenosi tehnologij, podeljevanje licenc, aplikacijske raziskave in podeljevanje koncesij.

Člen 8

Naložbe

1. Pogodbenici se dogovorita:

- da bosta v okviru svoji pooblastil, pravil in predpisov ter politik spodbujali povečevanje obojestransko koristnih naložb,
- da si bosta prizadevali izboljšati ozračje za take naložbe s spodbujanjem sporazumov o pospeševanju in zaščiti naložb med državami članicami Skupnosti in državami Srednje Amerike.

2. Pogodbenici se za uresničevanje teh ciljev dogovorita, da bosta sprejeli ukrepe za spodbujanje in pritegnitev naložb, da bi opredelili nove možnosti za te naložbe in spodbujali njihovo izvajanje.

Mednje sodijo:

- (a) seminarji, razstave in poslovno-prodajne delegacije;
- (b) usposabljanje poslovnežev za ustanavljanje naložbenih projektov;
- (c) tehnična pomoč za skupne naložbe;
- (d) ukrepi na podlagi programa mednarodni naložbeni partnerji ES (ECIP).

3. V sodelovanje na tem področju so lahko vključeni javni, zasebni, državni ali večstranski organi, skupaj z regionalnimi finančnimi ustanovami Srednje Amerike in Skupnosti.

Člen 9

Sodelovanje med finančnimi ustanovami

Pogodbenici si v skladu s svojimi potrebami ter v okviru svojih programov in zakonodaje prizadevata pospešiti sodelovanje med finančnimi ustanovami s pomočjo:

- izmenjav informacij in izkušenj na področjih, ki so v obojestranskem interesu (med drugim s seminarji, konferencami in delavnicami),
- izmenjav svetovalcev,
- tehnične pomoči,
- izmenjav podatkov s področja statistike in metodologije.

Člen 10

Sodelovanje na področju znanosti in tehnologije

1. Pogodbenici se v skladu s skupnimi interesi in cilji svojih strategij na področju znanosti zavezujeta, da bosta spodbujali sodelovanje na področju znanosti in tehnologije, da bi:

- spodbujali izmenjave znanstvenikov Skupnosti in Srednje Amerike,
- ustvarili tesnejše povezave med njunima znanstvenima in tehnološkima skupnostima, zlasti med raziskovalnimi središči na obeh straneh,
- spodbujali obojestransko koristne prenose tehnologije,
- izvajali ukrepe za uresničevanje ciljev raziskovalnih programov, ki so v interesu obeh regij,
- povečali raziskovalne zmogljivosti držav Srednje Amerike s spodbujanjem projektov, v katere so vključena znanstvena in tehnična raziskovalna središča ter s spodbujanjem tehničnih in aplikativnih raziskav,
- ustvarjali možnosti za gospodarsko, industrijsko in trgovinsko sodelovanje.

2. Pogodbenici se dogovorita, da bosta skupno opredelili področja, na katerih bosta razvijali znanstveno in tehnološko sodelovanje, ob upoštevanju razvojnih potreb proizvodnih sektorjev Srednje Amerike, pri čemer noben sektor ni v naprej izključen.

Med ta področja sodijo:

- razvoj ter vodenje znanstvene in tehnološke politike,
- zaščita in izboljšanje okolja, zlasti zaščita in obnova pragozda in obmejnih kmetijskih območij,

- obnovljiva energija in gospodarna uporaba virov,
- tropsko kmetijstvo, živilsko- predelovalna industrija in ribištvo,
- zdravje, prehrana in socialna blaginja na splošno ter posebej tropske bolezni,
- področja, kot so stanovanjska problematika, razvoj mest, načrtovanje in razvoj, transport in komunikacije,
- regionalno povezovanje in sodelovanje na področju znanosti in tehnologije,
- biotehnologija v medicini in kmetijstvu,
- klasifikacijske študije avtohtonega rastlinstva in živalstva za pripravo biološkega indeksa za uporabo v medicini, kmetijstvu in drugih sektorjih.

3. Pogodbenici za uresničevanje izbranih ciljev spodbujata in pospešujeta naslednje ukrepe:

- skupne znanstvene in raziskovalne projekte, pri katerih sodelujejo raziskovalna središča zasebnega in javnega sektorja ter druge strokovne ustanove na obeh straneh,
- izobraževanje in usposabljanje na primerni ravni za raziskovalne in razvojne strokovnjake Srednje Amerike, zlasti s pomočjo seminarjev, tečajev in konferenc v evropskih središčih, izmenjav strokovnjakov in tehnikov, štipendij za specialistični študij ter internega usposabljanja.
- izmenjave znanstvenih informacij s pomočjo organizacije skupnih seminarjev, delavnic, delovnih sestankov in konferenc, ki se jih udeležujejo vrhunski znanstveniki obeh pogodbenic,
- razširjanje znanstvenih in tehnoloških podatkov, znanja in izkušenj.

Člen 11

Sodelovanje na področju standardov

Pogodbenici brez poseganja v svoje mednarodne obveznosti, v okviru svojih pooblastil in v skladu s svojo zakonodajo, sprejmeta ukrepe za zmanjšanje razlik pri utežeh in merah, standardizaciji in potrjevanju s spodbujanjem uporabe združljivih sistemov standardov in potrjevanja. V ta namen spodbujata zlasti:

- ustvarjanje vezi med strokovnjaki in tehnično pomoč, da bi olajšali izmenjave informacij ter študije o utežeh in merah, standardih, nadzoru kakovosti ter spodbujanju in potrjevanju kakovosti, ter da bi spodbujali razvoj tehnične pomoči na tem področju,
- izmenjave in stiki med organi in ustanovami, specializiranimi za ta področja,
- ukrepe, usmerjene v vzajemno priznavanje sistemov potrjevanja kakovosti,
- posvetovanja na zadevnih področjih.

Člen 12

Intelektualna in industrijska lastnina

1. Pogodbenici se zavezuje, da bosta v skladu s svojo zakonodajo, predpisi in politiko omogočili zagotavljanje primerne in učinkovite zaščite pravic intelektualne in industrijske lastnine, vključno z geografskimi označbami in označbami porekla, ter da bosta to zaščito po potrebi okreplili.
2. Države Srednje Amerike se v skladu s svojimi možnostmi pridružijo mednarodnim konvencijam o intelektualni in industrijski lastnini.

Člen 13

Sodelovanje na področju rudarstva

Pogodbenici se dogovorita, da bosta spodbujali sodelovanje pri razvoju rudarskega sektorja, ob ustreznem spoštovanju okoljskih vprašanj.

Sodelovanje je usmerjeno predvsem na:

- spodbujanje sodelovanja podjetij obeh pogodbenic pri raziskovanju, izkoriščanju in trženju rudninskih virov pogodbenic,
- pripravo dejavnosti za spodbujanje malih in srednjih podjetij, ki delujejo v rudarskem sektorju,
- izmenjavo izkušenj in tehnologije v zvezi z iskanjem, raziskovanjem in izkoriščanjem rudnin ter izvajanje skupnih raziskav, da bi povečali možnosti za tehnološki razvoj.

Člen 14

Sodelovanje na področju energetike

Pogodbenici priznavata pomembnost energetskega sektorja za gospodarski in socialni razvoj ter sta pripravljena pospešiti svoje sodelovanje na tem področju, zlasti pri načrtovanju, ohranjanju in učinkoviti porabi energije ter pri iskanju novih energetskih virov. Pri tem izboljšanjem sodelovanju bosta upoštevali tudi okoljske vidike.

Pogodbenici se strinjata, da bosta v ta namen spodbujali:

- skupne študije in raziskave,
- preverjanje možnosti za alternativne vire energije in uporabo energetske gospodarnije tehnologije v proizvodnih procesih,
- trajne stike med energetske načrtovalci,
- izvajanje skupnih programov in projektov na tem področju.

Člen 15

Sodelovanje na področju prevoza

Pogodbenici ob priznavanju pomena prevoza za gospodarski razvoj in okrepitev trgovine sprejmeta vse potrebne ukrepe za izvajanje sodelovanja pri vseh vrstah prevoza.

Sodelovanje je osredotočeno na:

- izmenjav podatkov o prevozniki politiki pogodbenic ter o zadevah, ki so v obojestranskem interesu,
- gospodarske, pravne in tehnične izobraževalne programe, namenjene gospodarskim subjektom in vodilnim v oddelkih javnega sektorja,
- pomoč, zlasti pri programih za posodabljanje infrastrukture.

Člen 16

Sodelovanje na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij

1. Pogodbenici priznavata, da so informacijska tehnologija in telekomunikacije vitalnega pomena za razvoj gospodarstva in družbe in izjavljata, da sta pripravljena spodbujati sodelovanje na področjih skupnega interesa, predvsem v zvezi z:

- spodbujanja naložb in skupnih naložb,
- standardizacijo, preskušanjem in potrjevanjem,

- sistemi telefonije na podeželju in mobilne telefonije, zemeljskih in vesoljskih telekomunikacij, kot so oddajniška omrežja, sateliti, optična vlakna, digitalna omrežja z integriranimi storitvami (ISDN) in prenos podatkov,
- elektroniko in mikroelektroniko,
- uvajanjem računalnikov in avtomatizacijo,
- raziskavami in razvojem na področju novih informacijskih tehnologij in telekomunikacij.

2. Sodelovanje se odvija predvsem v obliki:

- spodbujanja skupnih raziskovalnih in razvojnih projektov, ustvarjanja informacijskih omrežij in bank podatkov, olajšanja dostopa do obstoječih bank podatkov in informacijskih omrežij,
- sodelovanja strokovnjakov,
- strokovnih ocen, študij in izmenjave informacij,
- usposabljanja znanstvenikov in tehnikov,
- oblikovanja in izvajanja posameznih projektov v obojestransko korist.

Člen 17

Sodelovanje na področju turizma

Pogodbenici bosta v skladu s svojo zakonodajo spodbujali sodelovanje na področju turizma v državah Srednje Amerike s posebnimi ukrepi, usmerjenimi zlasti na:

- izmenjave podatkov in študij o možnostih za razvoj turizma,
- pomoč pri obdelavi statističnih in drugih podatkov,
- izobraževanje in usposabljanje,
- organizacijo dogodkov in sodelovanje na sejmih, ki predstavljajo regijo Srednje Amerike,
- spodbujanje naložb in skupnih naložb za širitev turističnih potovanj.

Člen 18

Sodelovanje na področju okolja

Pogodbenici potrjujeta, da želita tesno sodelovati pri zaščiti, ohranjanju, izboljšanju in gospodarjenju z okoljem, pri čemer se osredotočita na onesnaževanje vode, prsti in zraka, erozijo, širjenje puščav, izginevanje gozda, prekomerno izkoriščanje naravnih virov, koncentracijo prebivalstva v mestih ter na uspešno

varovanje divjega vodnega rastlinstva in živalstva, njihovo varovanje pred negospodarnim izkoriščanjem in komercializacijo, predvsem kadar gre za zaščitene vrste.

V ta namen si pogodbenici prizadevata skupno delovati na ukrepih, usmerjenih na:

- ustvarjanje in izboljšanje okoljskih organov javnega in zasebnega sektorja v Srednji Ameriki,
- spodbujanje okoljevarstvenega izobraževanja na vseh ravneh ter obsežno razširjanje informacij o in rešitev za okoljske probleme, da bi s tem povečali javno zavest,
- izvajanje študij projektov in tehnične pomoči,
- organizacijo srečanj, seminarjev, delavnic, konferenc, izmenjav tehnikov in uslužbencev, strokovnjakov na tem področju,
- izmenjave podatkov in izkušenj,
- raziskave in študije, ki utirajo pot skupnim programom in projektom, usmerjenih na nadzor in preprečevanje nesreč,
- spodbujanje razvoja in alternativne gospodarske uporabe zaščitene območij, ob ustreznem upoštevanju posebnih značilnosti zadevnih območij.

Člen 19

Sodelovanje na področju biološke raznovrstnosti

Pogodbenici si prizadevata vzpostaviti sodelovanje, z namenom ohranjanja biološke raznovrstnosti. Sodelovanje naj bi temeljilo na treh merilih: družbeno-gospodarska korist, ekološka zaščita ter interesi avtohtonih prebivalcev.

Člen 20

Razvojno sodelovanje

Pogodbenici si prizadevata pripraviti večletni program, da bi povečali učinkovitost sodelovanja na spodaj navedenih področjih.

Pogodbenici poleg tega priznavata, da je treba za bolj gospodarni trajnostni razvoj dati prednost razvojnim projektom, namenjenih ključnim potrebam najrevnejših prebivalcev Srednje Amerike ter vlogi žensk v procesu razvoja. Pogodbenici tudi priznavata tesno povezanost razvojnih in okoljskih vprašanj.

Sodelovanje na tem področju zajema ukrepe proti skrajni revščini, ukrepe za omilitev učinka programov za strukturno prilagajanje ter ukrepe za spodbujanje odpiranja delovnih mest. Prednost imajo ukrepi, ki vplivajo na prestrukturiranje gospodarstva in upoštevajo makro gospodarske in sektorske probleme ter probleme, povezane z institucionalnim razvojem.

Sodelovanje se izvaja v najširšem možnem obsegu v tesnem sodelovanju z državami članicami.

Člen 21

Sodelovanje na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja

Pogodbenici se dogovorita za sodelovanje na področju poljedelstva in živinoreje, živilsko-predelovalne industrije, kmetijskih živil in tropskih proizvodov, da bi dvignili razvojno raven.

Pogodbenici v ta namen v duhu sodelovanja in dobre volje ter ob upoštevanju svojih zakonov na tem področju preučita:

- možnosti za razvoj trgovine s poljedelskimi, živinorejskimi, gozdarskimi, živilsko-predelovalnimi in tropskimi proizvodi,
- zdravje, zdravje rastlin, zdravje živali in okoljske ukrepe, z namenom odprave vseh morebitnih trgovinskih ovire na tem področju.

Podobno si pogodbenici, ob ustreznem spoštovanju načel trajnostnega razvoja, prizadevata spodbujati sodelovanje na naslednjih področjih:

- razvoj kmetijstva,
- zaščita in trajnostni razvoj naslednjih virov: prst, voda, gozdovi, rastlinstvo in živalstvo,
- varstvo kmetijskega in podeželskega okolja,
- izobraževanje in usposabljanje na področjih, kot so nove tehnike poljedelstva in živinoreje ter gozdarskega in poslovnega upravljanja,
- izmenjave tehnikov, proizvajalcev in ustanov obeh pogodbenic, z namenom spodbujanja in olajševanja trgovinskih in naložbenih projekte,
- kmetijske raziskave,
- dopolnitev kmetijskih in gozdarskih bank podatkov in statističnih podatkov.

Člen 22

Sodelovanje na področju ribištva

Pogodbenici se dogovorita o krepitvi in razvijanju sodelovanja na področju ribištva, zlasti glede ocene virov, obrtniškega ribolova in ribogojstva, med drugim, s pomočjo:

- priprave in izvajanja posebnih programov in projektov gospodarske, trgovinske, znanstvene ali tehnične narave,
- spodbujanja zasebnega sektorja k sodelovanju pri razvoju tega sektorja.

Člen 23

Sodelovanje na področju zdravstva

Pogodbenici se sporazumeta o sodelovanju za izboljšanje javnega zdravja, pri čemer se osredotočita na potrebe najbolj prikrajšanih slojev prebivalstva in se usmerita prvenstveno na ogrožene skupine.

V ta namen si prizadevata razviti skupne raziskave, prenose tehnologije, izmenjave izkušenj in tehnično pomoč, zlasti za:

- vodenje in upravljanje zdravstvene službe, predvsem osnovnega zdravstvenega varstva,
- razvijanje programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v zdravstvenem sektorju,
- programe in projekte za izboljšanje sanitarnih razmer (posebna pozornost je namenjena preprečevanju endemičnih bolezni in infekcij) ter socialne blaginje v mestnih in podeželskih območjih,
- usposabljanje osnovnih zdravstvenih delavcev,
- preprečevanje in zdravljenje sindroma pridobljene imunske pomanjkljivosti (AIDS),
- zdravstveno varstvo mater in otrok ter načrtovanje družine,
- preprečevanje in zdravljenje kolere.

Člen 24

Sodelovanje na področju socialnega razvoja

1. Pogodbenici v okviru svojih pooblastil in v skladu s svojo zakonodajo vzpostavita široko zasnovano sodelovanje, za spodbuditev socialnega razvoja, predvsem z izboljšanjem življenjskih pogojev najrevnejših slojev prebivalstva v državah Srednje Amerike.

2. Med ukrepe in dejavnosti, ki jih bosta za uresničevanje teh ciljev izvedli, sodi podpora, predvsem v obliki tehnične pomoči, na naslednjih področjih:

- varstvo otrok,
- spodbujanje vloge žensk,
- podpora procesu prehoda sive ekonomije v formalno urejeno gospodarstvo,
- izobraževalni programi in programi pomoči za mladostnike v posebej težkem položaju,
- ukrepi za omilitev učinka programov za strukturno prilagajanje, predvsem s projekti, ki lahko pospešujejo odpiranje delovnih mest,
- upravljanje socialnih storitev,
- izboljšanje življenjskih pogojev in higiene v mestnih in podeželskih območjih.

Člen 25

Sodelovanje na področju boja proti zlorabi drog

Pogodbenici se v okviru svojih pristojnosti zavezuje, da bosta uskladili in okrepili svoja prizadevanja za preprečevanje in odpravljanje nezakonite proizvodnje, nedovoljenega prometa in uživanja prepovedanih drog, narkotikov in psihotropnih snovi, ob upoštevanju dela, ki ga na tem področju opravljajo regionalni in mednarodni organi.

To sodelovanje, ob podpori agencij, specializiranih za to področje, zajema:

- projekte za izobraževanje in usposabljanje, zdravljenje, detoksifikacijo in rehabilitacijo odvisnikov,
- programe za preprečevanje uporabe prepovedanih drog,
- raziskovalne programe,
- ukrepe, ki spodbujajo alternativni razvoj, vključno z alternativnimi pridelki,
- izmenjave ustreznih podatkov, skupaj s podatki o ukrepih glede pranja denarja,
- programe za nadzor trgovine s prekursorji, kemičnimi proizvodi in psihotropnimi snovmi.

Pogodbenici lahko sporazumno razširita sodelovanje na druga področja.

Člen 26

Sodelovanje na področju pomoči za begunce, razseljene osebe in vrnjene osebe

Pogodbenici ponovno izražata svojo željo po nadaljevanju široko zasnovanega sodelovanja, da bi olajšali vključevanje beguncev, razseljenih oseb in povratnikov Srednje Amerike v produktivno družbo. Takšno sodelovanje je usmerjeno na:

- podporo za pripravlanje dejavnosti sodelovanja skupaj z državami gostiteljicami in Mednarodno konferenco o beguncih iz Srednje Amerike (Cirefca),
- izvajanje posebnih projektov skupaj s partnerji, ki so specializirani na tem področju: UNHCR, vladni organi v državah gostiteljicah ter nevladne organizacije s priznanimi izkušnjami obeh pogodbenic.

Člen 27

Sodelovanje na področju utrjevanja demokratičnih procesov v Srednji Ameriki

Pogodbenici se dogovorita, da bosta podpirali demokratične institucije in demokratične procese v Srednji Ameriki, zlasti pri organizaciji in nadzoru svobodnih in preglednih volitev,

utrjevanju vladavine prava, spoštovanju človekovih pravic in vključevanju vseh prebivalcev v politično in družbeno življenje brez diskriminacije.

Pogodbenici za uresničevanje teh ciljev:

- izvajata večletni program za spodbujanje človekovih pravic, potrjen v Lizboni, februarja 1992,
- pripravita in izvajata druge posebne projekte, namenjene podpori demokratičnih institucij v Srednji Ameriki.

Člen 28

Regionalno povezovanje in sodelovanje

Pogodbenici sprejmeta ukrepe za spodbujanje regionalnega povezovanja držav Srednje Amerike.

Prednost dajeta:

- tehnični pomoči glede tehničnih in praktičnih vidikov povezovanja,
- spodbujanju podregijske in medregijske trgovine,
- razvijanju regionalnega sodelovanja na področju okolja,
- krepitvi regionalnih ustanov in podpori izvajanju skupne politike in dejavnosti,
- spodbujanju razvoja regionalnih stikov.

Člen 29

Sodelovanje na področju državne uprave

Pogodbenici se dogovorita o sodelovanju pri organizaciji uprave in institucij, vključno z organizacijo pravnega sistema.

V ta namen sprejmeta ukrepe, usmerjene v spodbujanje izmenjav informacij in izobraževalnih tečajev za uslužbence državne uprave, da bi izboljšali njeno učinkovitost.

Pri sodelovanju na tem področju uporabljata institucije obeh regij.

Člen 30

Sodelovanje na področju informiranja, komunikacij in kulture

Pogodbenici se dogovorita o skupnem delovanju na področju informiranja in komunikacij, da bi pripomogli k razumevanju

narave ciljev Evropske skupnosti in Srednje Amerike in da bi spodbujali države članice Skupnosti in države Srednje Amerike pri krepitvi medsebojnih kulturnih vezi.

Ti ukrepi so zlasti v obliki:

- izmenjav podatkov o vprašanih, ki so v obojestranskem interesu, na področju kulture in informiranja,
- organiziranja kulturnih dogodkov in izmenjav, predvsem izmenjav na ravni univerz,
- pripravljalnih študij in tehnične pomoči pri varstvu kulturne dediščine.

Člen 31

Sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja

Pogodbenici za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja v Srednji Ameriki okrepi sodelovanje na področjih, ki so v obojestranskem interesu, pri čemer upoštevata nove tehnologije na teh področjih.

To sodelovanje lahko poteka v obliki:

- ukrepov za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja vodilnih delavcev, tehnikov, strokovnih in kvalificiranih delavcev,
- zelo učinkovite ukrepe za usposabljanje inštruktorjev in tehničnih vodilnih delavcev na odgovornih položajih v javnih in zasebnih podjetjih, vladi, javnih službah in gospodarski upravi,
- posebnih programov za izmenjavo svetovalcev, znanja in izkušenj ter tehnologij med izobraževalnimi ustanovami evropskih držav in držav Srednje Amerike, s posebnim poudarkom na tehničnih, znanstvenih in poklicnih sektorjih,
- programi opismenjevanja, povezani z zdravstvenimi projekti in projekti socialnega razvoja.

Člen 32

Sredstva za uresničevanje sodelovanja

1. Pogodbenici se obvezujeta, da bosta v okviru svojih zmožnosti in preko svojih mehanizmov dale na voljo potrebna sredstva za uresničevanje ciljev sodelovanja, predvidenih v tem sporazumu, vključno s finančnimi sredstvi. V ta namen, kadar je

to mogoče, izvajata večletno načrtovanje in določita prednostne naloge, pri čemer upoštevata potrebe in stopnjo razvoja držav Srednje Amerike.

2. Države Srednje Amerike za lažje izvajanje ukrepov sodelovanja, opredeljenih v tem sporazumu, zagotovijo strokovnjakom iz Skupnosti garancije in pomoč, ki jo potrebujejo za opravljanje svojih nalog.

Člen 33

Skupni odbor

1. Pogodbenici se sporazumeta, da bosta ohranili Skupni odbor, ustanovljen po Sporazumu o sodelovanju iz leta 1985. Skupni odbor sestavljajo predstavniki Skupnosti in predstavniki držav Srednje Amerike, ki jim pomagajo predstavniki organov Srednje Amerike za povezovanje.

2. Skupni odbor:

- skrbi za pravilno uresničevanje Sporazuma,
- usklajuje in določa prednostne dejavnosti, projekte in posebne operacije v zvezi s cilji tega sporazuma ter predlaga sredstva za njihovo izvajanje,
- proučuje razvoj trgovine in sodelovanja med pogodbenicama,
- izdaja priporočila, ki so potrebna za spodbujanje razširitve trgovine ter okrepitev in razvejanje sodelovanja,
- išče primerne metode za preprečevanje morebitnih težav pri tolmačenju in izvajanju tega sporazuma.

3. Dnevni red sestankov Skupnega odbora se določi sporazumno. Odbor sprejme določbe o pogostosti in kraju svojih zasedanj, predsedstvu in drugih morebitnih vprašanih ter po potrebi ustanovi pododbore.

Člen 34

Drugi sporazumi

1. Brez vpliva na določbe Pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti, obstoječi sporazum in ukrepi, uvedeni v skladu z njim, ne vplivajo na pristojnosti držav članic Skupnosti pri izvajanju dvostranskih dejavnosti z državami Srednje Amerike na področju gospodarskega sodelovanja ali, kadar je primerno, na sklepanje novih gospodarskih sporazumov z državami Srednje Amerike.

2. Ob upoštevanju določb iz odstavka 1 o gospodarskem sodelovanju, določbe tega sporazuma nadomestijo določbe sporazumov, sklenjenih med državami članicami Skupnosti in državami Srednje Amerike, kadar so te določbe bodisi nezdružljive, bodisi enakoredne določbam tega sporazuma.

Člen 35

Klavzula o ozemeljski veljavnosti Sporazuma

Ta sporazum velja na eni strani za ozemlja, na katerih velja Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, pod pogoji, določenimi v navedeni pogodbi, in na drugi strani za ozemlje šestih držav Srednje Amerike, pogodbenic tega sporazuma.

Člen 36

Priloge

Priloge k temu sporazumu so sestavni del Sporazuma.

Člen 37

Začetek veljavnosti in tiho podaljšanje

Sporazum začne veljati prvi dan v mesecu, ki sledi dnevu, ko sta se pogodbenici medsebojno obvestili o zaključku postopkov,

potrebnih v ta namen. Sklene se za obdobje petih let. Sporazum se tiho podaljšuje za nadaljnja obdobja enega leta, če ga nobena od pogodbenic šest mesecev pred dnem njegovega izteka ne odpove.

Odpoved ene države Srednje Amerike ne vpliva na veljavnost Sporazuma za druge države Srednje Amerike.

Člen 38

Verodostojna besedila

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, danskem, francoskem, grškem, italijanskem, nemškem, nizozemskem, portugalskem in španskem jeziku, pri čemer so vsa besedila enako verodostojna.

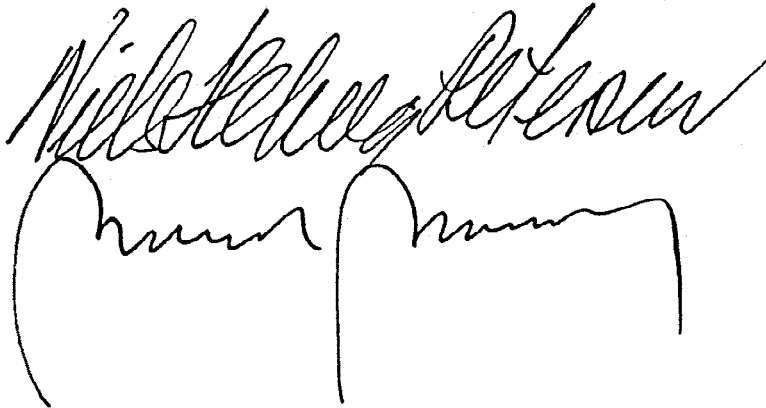
Člen 39

Evolutivna klavzula

1. Pogodbenici lahko sporazumno razširita in dopolnita ta sporazum in na podlagi sporazumov na posebnih področjih ali dejavnostih razširita in dopolnita medsebojno sodelovanje.

2. V okviru izvajanja tega sporazuma lahko vsaka pogodbenica oblikuje predloge za razširitev obsega sodelovanja ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih z izvajanjem Sporazuma.

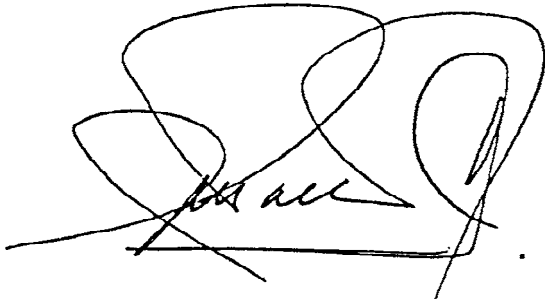
Por el Consejo de las Comunidades Europeas
For Rådet for De Europæiske Fællesskaber
Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften
Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
For the Council of the European Communities
Pour le Conseil des Communautés européennes
Per il Consiglio delle Comunità europee
Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen
Pelo Conselho das Comunidades Europeias

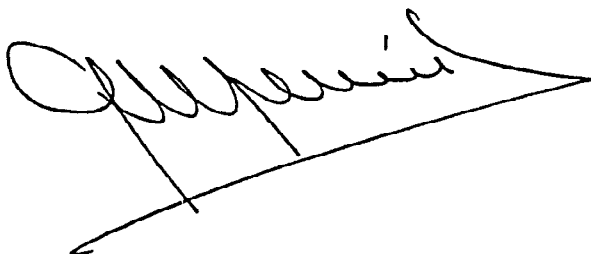
Por el Gobierno de la República de Costa Rica

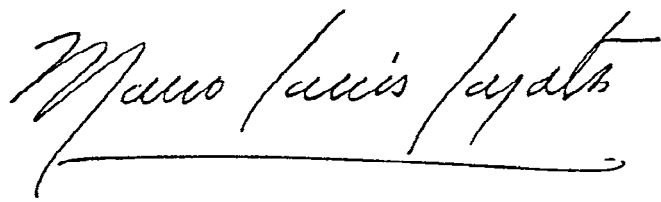
Por el Gobierno de la República de El Salvador

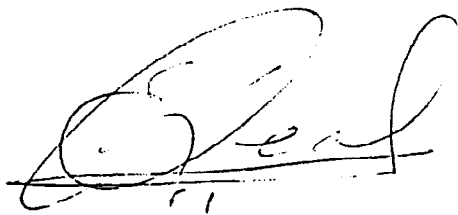
Por el Gobierno de la República de Guatemala

Por el Gobierno de la República de Honduras

A handwritten signature in black ink, reading "Manuel Luis Pazato". The signature is written in a cursive style with a long horizontal flourish at the end.

Por el Gobierno de la República de Nicaragua

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Rosal". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

Por el Gobierno de la República de Panamá

A handwritten signature in black ink, appearing to be "J. L. Varela". The signature is written in a cursive style with a large loop at the end.

—

PRILOGA

IZMENJAVA PISEM O POMORSKEM PREVOZU

Pismo št. 1

Gospod,

V čast nam bo, če boste potrdili naslednje:

Ob sklenitvi Okvirnega sporazuma o sodelovanju med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Republikami Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva in Panama sta se pogodbenici zavezali, da bosta na ustrezen način obravnavali vprašanja v zvezi z delovanjem pomorskega prevoza, zlasti v primerih, ko lahko ovira razvoj trgovine. Poiskali bosta obojestransko zadovoljive rešitve o pomorskem prevozu ob upoštevanju načela svobodne in poštene konkurence na komercialni osnovi.

Prav tako je bilo dogovorjeno, da bi moral o takih vprašanjih razpravljati tudi Skupni odbor. Prosim, sprejmite izraze mojega globokega spoštovanja.

V imenu Sveta Evropskih skupnosti

Pismo št. 2

Gospod,

V čast mi je potrditi prejem Vašega pisma in potrditi naslednje:

„Ob sklenitvi Okvirnega sporazuma o sodelovanju med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Republikami Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva in Panama sta se pogodbenici zavezali, da bosta na ustrezen način obravnavali vprašanja v zvezi z delovanjem pomorskega prevoza, zlasti v primerih, ko lahko ovira razvoj trgovine. Poiskali bosta obojestransko zadovoljive rešitve o pomorskem prevozu ob upoštevanju načela svobodne in poštene konkurence na komercialni osnovi.“

Prav tako je bilo dogovorjeno, da bi moral o teh vprašanjih razpravljati tudi Skupni odbor.“

Prosim, sprejmite izraze mojega globokega spoštovanja.

Za Srednjo Ameriko

ENOSTRANSKA IZJAVA SREDNJE AMERIKE GLEDE ČLENA 8

Države Srednje Amerike izjavljajo, da so pripravljene začeti pogovore na zahtevo katere koli države članice Evropske gospodarske skupnosti zaradi sklenitve dvostranskih sporazumov o zaščiti in spodbujanju naložb.

ENOSTRANSKA IZJAVA SKUPNOSTI GLEDE ČLENA 32

Skupnost potrjuje svojo namero o prednostnem podpiranju projektov regionalne narave ter izjavlja, da je pripravljena okrepiti to sodelovanje tako po kakovostni kot po količinski plati. Finančni viri, dani na voljo za ta namen, bodo odražali tako širše področje uporabe tega sporazuma in znatno povečanje virov, dodeljenih v smernicah za sodelovanje z azijskimi in latinsko ameriškimi državami v razvoju v devetdesetih letih. Ti prispevki bodo sestavni del proračunskih dodelitev.

**ENOSTRANSKA IZJAVA SKUPNOSTI GLEDE POSEBNIH KONCESIJ, PODELJENIH SREDNJI AMERIKI
V SKLADU Z UREDBO SVETA (EGS) št. 3900/91 Z DNE 16. DECEMBRA 1991**

Skupnost izjavlja, da je pripravljena:

- (a) proučiti učinek posebnih koncesij, podeljenih v okviru splošnega sistema preferencialov, na države Srednje Amerike in drugih držav v razvoju;
 - (b) nadaljevati pogovore o tem vprašanju z državami Srednje Amerike;
 - (c) pooblastiti Komisijo za oceno položaja, ko poteče obdobje veljavnosti zadevnih preferencialov (1994), zlasti glede pogojev, ki so bili upoštevani pri dodelitvi teh preferencialov.
-

ENOSTRANSKA IZJAVA SREDNJE AMERIKE GLEDE POSEBNIH KONCESIJ, PODELJENIH SREDNJI AMERIKI V SKLADU Z UREDBO SVETA (EGS) št. 3900/91 Z DNE 16. DECEMBRA 1991

Srednja Amerika poudarja prednostno vlogo, ki jo pripisuje preferencialnemu obravnavanju, ki ji ga je dodelila Skupnost v okviru splošnega sistema preferencialov.

Ta obravnava ima za Srednjo Ameriko poseben pomen pri podpori mirovnega procesa, utrjevanju demokracije, obnovi držav v regiji ter prizadevanjem, da na šibko gospodarstvo Srednje Amerike ne bi vplivali problemi, povezani s prepovedanimi drogami.
